

Apstiprinu
Valsts tiesu ekspertīžu biroja
vadītāja M.Čentoricka
04.08.2022.

Valsts tiesu ekspertīžu birojs

STRATĒGIJA **2022. – 2026.GADAM**

Rīga, 2022

SATURS

Izmantotie saīsinājumi	3
Vīzija un misija	4
Vērtības	4
Galvenās mērķgrupas, to intereses un vajadzības	4
Prioritātes	4
Mērķi	5
Galvenie rādītāji	10
Pieejamie resursi	12
Cilvēkresursi	12
Tehniskie resursi	13
Organizatoriskie resursi	13
Darbības spēju un risku analīze	13

Izmantotie saīsinājumi

Birojs – Valsts tiesu ekspertīžu birojs

CEPOL – Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības apmācības aģentūra

ENFSI – Eiropas Tiesu ekspertīžu iestāžu asociācija

OLAF – Eiropas Krāpšanas apkarošanas birojs

TA – Tiesu administrācija

TNA – Tiesu namu aģentūra

Vīzija un misija: birojs ir tiesu ekspertīžu iestāde, kas izmanto jaunākos zinātnes atklājumus un tehnoloģiju sasniegumus, lai nodrošinātu objektīvu, tiesiski un zinātniski pamatotu tiesu ekspertīzi. Biroja eksperti ir objektīvi, neatkarīgi, neietekmējami un vienmēr tiecas noskaidrot patiesību.

Vērtības: godprātība, atbildība, profesionalitāte¹.

Galvenās mērķgrupas, to intereses un vajadzības:

- mērķgrupas - tiesībsargājošās iestādes, tiesa, prokuratūra un sabiedrība kopumā²;
- intereses un vajadzības – tiesu ekspertīze kriminālprocesā, administratīvajā procesā, administratīvo pārkāpumu lietās un civilprocesā.

Prioritātes

Stratēģijas periodā birojs koncentrēs resursus šādām prioritātēm:

1. kvalitatīvs tiesu ekspertīzes pakalpojums;
2. modernas un attīstītas tiesu ekspertīzes iespējas;
3. tiesu ekspertīzes jautājumos kompetenti un informēti tiesībsargājošo iestāžu un tiesu darbinieki.

¹ Atbilstoši biroja darbinieku aptaujas rezultātiem. Aptauja veikta no 15.12.2020. līdz 30.12.2020.

² Atbilstoši nolikumam biroja funkcijās ietilpst veikt ekspertīzes pēc juridisko un fizisko personu pieprasījuma. Tāpat jānorāda, ka objektīva tiesu ekspertīze ir nesaraucami saistīta ar tiesiskumu, kas ir visas sabiedrības interesēs.

Mērķi

Lai īstenotu 1. prioritāti – “**kvalitatīvs tiesu ekspertīzes pakalpojums**” stratēģijas periodā birojs izvirza šādus mērķus:

1.1. nodrošināt tiesu ekspertīzes pakalpojumu atbilstoši pieprasījumam un ar birojam pieejamajiem tehnoloģiskajiem un cilvēkresursiem:

Tiesu ekspertīze ir tehnoloģiski ietilpīga un prasa īpašu kvalifikāciju un zināšanas. Tādēļ pieejamo tehnisko un cilvēkresursu līdzsvarošana ar ekspertīžu noteicēju vajadzībām, saglabājot augstu ekspertīžu kvalitāti, ir viens no nozīmīgākajiem biroja uzdevumiem.

- uzlabojot tehnoloģisko kapacitāti, nodrošinot novecojušo iekārtu aizvietošanu ar jaunām, kā arī nodrošinot jaunu tehnoloģisko iespēju attīstīšanu, tostarp:
 - izmantojot valsts budžeta finansējumu un iespējas, ko sniedz nacionālie finanšu instrumenti, piemēram, Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonds;

Tiesu ekspertīzē tiek izmantotas jutīgas, augstas precizitātes iekārtas. Lai nodrošinātu nemainīgi augstu rezultātu kvalitāti, stratēģijas periodā finansiālo iespēju robežās tiks nomainītas novecojušās iekārtas, kā arī tiks iegādātas jaunas iekārtas, kas nepieciešamas, lai uzlabotu esošās ekspertīžu iespējas un attīstītu jaunas.

- izmantojot Eiropas Savienības un citu starptautisko finanšu instrumentu piedāvātās iespējas, piemēram, OLAF *Hercule III* programma, Eiropas Ekonomiskās zonas (EEZ) un Norvēģijas granta programma.
- nodrošinot jaunas, mūsdienu prasībām atbilstošas tiesu ekspertīžu laboratorijas.

Esošās biroja telpas ir nolietotas un neatbilst mūsdienu prasībām. Lai nodrošinātu ekspertīzes attīstībai piemērotu darba vidi, stratēģijas periodā TNA vadībā tiks turpināts darbs pie jaunas, biroja vajadzībām piemērotas laboratoriju ēkas plānošanas un celtniecības.

- uzlabojot tiesu ekspertīžu darba organizāciju, plānošanu un uzskaiti, nodrošinot efektīvāku darbu un labāku ekspertīzes pakalpojumu, tostarp:
 - pilnveidojot ekspertīžu un izpētāmo objektu uzskaiti;
 - samazinot dīkstāves laiku (t.i. posms, kad ar ekspertīzi netiek strādāts), kur tas iespējams;
 - elektronizējot procesus un samazinot papīra dokumentu apriti;
 - samazinot administratīvās izmaksas, kur tas iespējams.
- nodrošinot ekspertīžu darba drošību un nepārtrauktību, ieviešot nepārtrauktas elektroapgādes risinājumu.

Atsevišķi tehnoloģiskie procesi tiesu ekspertīzē ir ļoti laukietilpīgi un prasa nepārtrauktu iekārtu darbu daudzu stundu garumā. Elektroenerģijas piegādes traucējumi var sabojāt iekārtas un izpētāmos paraugus. Tādēļ stratēģijas periodā plānota nepārtrauktas elektroapgādes risinājuma uzstādīšana, nodrošinot drošu iekārtu darbu un izpētes procesa nepārtrauktību.

1.2. nodrošināt augstu tiesu ekspertīzes pakalpojuma kvalitāti atbilstoši standartā ISO/IEC 17025:2017 noteiktajām prasībām:

Standarts ISO/IEC 17025:2017 jeb "laboratoriju standarts" ir vadošais standarts, atbilstoši kuram tiek akreditētas tiesu ekspertīžu laboratorijas. Birojs ir akreditēts atbilstoši šim standartam kopš 2008.gada. Eiropas Savienības līmenī nepieciešamību pēc tiesu ekspertīžu iestāžu akreditācijas nosaka Padomes 2009.gada 30.novembra pamatlēmums Nr. 2009/905/TI "Par tādu tiesu ekspertīžu pakalpojumu sniedzēju akreditāciju, kuri veic laboratoriju darbības". Tā kā lielākā daļa biroja ekspertīžu jomu un biežāk izmantoto metožu jau ir akreditētas, stratēģijas periodā nozīmīgākais uzdevums būs uzturēt biroja akreditāciju esošajā apjomā.

- uzturot biroja akreditāciju esošajā apjomā;
- nodrošinot tiesu ekspertu dalību starptautiskos testos (prasmes pārbaudēs) biroja kompetences jomās.

Viens no efektīvākajiem veidiem, kā gūt neatkarīgu apstiprinājumu tiesu ekspertu zināšanām un prasmēm ir dalība starptautiskās prasmes pārbaudēs. Stratēģijas periodā Birojs nodrošinās tiesu ekspertu dalību starptautiskās prasmes pārbaudēs reizi gadā visās biroja kompetencē esošajās ekspertīžu jomās, kur tas ir iespējams, ņemot vērā finanšu un tehniskos ierobežojumus.

1.3. nodrošināt tiesu ekspertu pieejamību visās biroja tiesu ekspertu specialitātēs un nepieciešamos darbiniekus administratīvo funkciju veikšanai:

- nodrošinot jaunu tiesu ekspertu sagatavošanu biroja kompetencē esošajās tiesu eksperta specialitātēs;

Latvijā nav mācību iestādes, kas sagatavo tiesu ekspertus, tādēļ tiesu ekspertu apmācīšana notiek tiesu ekspertīžu iestādēs. Vidēji viena tiesu eksperta sagatavošana prasa 1-2 gadus atkarībā no specialitātes. Stratēģijas periodā birojs nodrošinās tiesu ekspertu sagatavošanu specialitātēs, kur ekspertu skaits nav pietiekams, kā arī specialitātēs, kurās nākotnē gaidāms ekspertīžu pieprasījuma pieaugums.

- samazinot darbinieku un ierēdņu (šeit un turpmāk – lietots termins "darbinieki") mainību, piedāvājot dažādus finanšu un nemateriālos motivācijas instrumentus:
 - budžeta iespēju robežās paaugstinot atalgojumu un finansiāli motivējot labākos darbiniekus;

Tiesu eksperta amatam ir izvirzītas augstas prasības, papildu tam ir nepieciešams apgūt mācību programmu izvēlētajā tiesu eksperta specialitātē un nokārtot tiesu eksperta sertifikācijas pārbaudījumu. Taču biroja tiesu eksperta bāzes atalgojums pēc sertifikāta iegūšanas ir 1160 EUR, kas būtiski atpaliek no vidējā atalgojuma valsts pārvaldes un aizsardzības sektorā (1366 EUR) un nesasniedz pat vidējo atalgojumu valstī, kas 2021.gada I ceturksnī bija 1207 EUR. Atsevišķās jomās situācija ir vēl dramatiskāka, piemēram, vidējais atalgojums IT nozarē 1971 EUR³ ievērojami atpaliek

³ Centrālā statistikas pārvalde, <https://data.stat.gov.lv>

no tā, ko birojs spēj piedāvāt šīs jomas tiesu ekspertiem. Ņemot vērā iepriekš minēto un Ministru kabineta 2020.gada 14.jūlijā apstiprinātā informatīvā ziņojuma "Par tiesu ekspertīžu institūta reformas ieviešanas iespēju izvērtējumu" tiesu ekspertīžu institūta reformas īstenošanai veicamo darbību laika grafiku, stratēģijas periodā birojs strādās pie risinājumiem nodarbināto atalgojuma paaugstināšanai.

- piedāvājot nemateriālos stimulus, piemēram, elastīgu darba laiku, attālināto darbu, iespēju savienot darbu ar mācībām;
- piedāvājot profesionālās izaugsmes iespējas tostarp mācības, kursus, dalību konferencēs.

Darbinieku aptaujā biroja darbinieki visaugstāk novērtēja šādas darba un profesionālās izaugsmes iespējas (norādītas svarīguma secībā) - elastīgs darbalaiks; iespēja paust un īstenot savas idejas; stažēšanās, pieredzes apmaiņa citu valstu tiesu ekspertīžu laboratorijās; patstāvīgs darbs; iespēja piedalīties dažādu, tostarp starptautisku, projektu īstenošanā; dalība semināros, mācībās un konferencēs; attālinātais darbs; iespēja strādāt ar jaunākajām ekspertīžu iekārtām un tehnoloģijām; elektroniska un mobila darba vide; iespēja dalīties ar profesionālajām zināšanām un pieredzi ar citiem kolēģiem. Stratēģijas periodā birojs piedāvās darbiniekiem tās darba un profesionālās izaugsmes iespējas, ko darbinieki novērtējuši visaugstāk, pēc iespējas ņemot vērā arī darbinieku individuālās vajadzības.

1.4. nodrošināt tiesu ekspertu kompetences celšanu visās biroja kompetences jomās, tostarp:

- piedaloties ENFSI ekspertu darba grupu un vadības komiteju darbā;

ENFSI ir vadošā tiesu ekspertīzes organizācija Eiropā, apvienojot 73 ekspertīžu laboratorijas no 39 valstīm. Birojs ir ENFSI biedrs kopš 1998.gada. Biroja eksperti kā pilntiesīgi biedri piedalās ENFSI Kvalitātes un kompetences koordinēšanas darba grupā un vienpadsmit ekspertu darba grupās. Biroja eksperti darbojas arī četru ENFSI ekspertu darba grupu vadības komitejās. Biroja tiesu ekspertu augstā kompetence ļauj izstrādāt pārbaudes darbus citu Eiropas laboratoriju ekspertu prasmju pārbaudei, tostarp, augsnes, botānikas, tekstilšķiedru, dzīvnieku matu, rokrakstu, dokumentu izpētes jomās.

- piedaloties ENFSI monopolprogrammas projektu īstenošanā;

Eiropas Savienība 2009.gadā ENFSI piešķīra monopola organizācijas statusu tiesu ekspertīzes jomā. Tas nozīmē, ka, pieņemot lēmumu jautājumos, kas skar tiesu ekspertīzi (piemēram EFSA2020 iniciatīva par Eiropas tiesu ekspertīžu telpas izveidi), ES konsultējas ar ENFSI. Tāpat, ENFSI tiek piešķirts ES finansējums dažādu ar tiesu ekspertīzes attīstību saistītu projektu īstenošanai, pamatā saistībā ar labas prakses rokasgrāmatu izstrādi, prasmes pārbaužu izstrādi un tiesu ekspertu kompetences celšanu. Stratēģijas periodā Biroja eksperti turpinās darbu jau iesāktajās monopolprogrammas projektu aktivitātēs, kā arī iesaistīsies jaunu projektu īstenošanā.

- sadarbojoties ar Lietuvas un Igaunijas tiesu ekspertīžu iestādēm Baltijas valstu tiesu ekspertīžu iestāžu (BVTEIA) ietvaros;

Saprašanās memorands par sadarbību tiesu ekspertīzes jomā starp Baltijas valstu tiesu ekspertīžu iestādēm tika parakstīts 1999.gada 7.maijā. BVTEIA ietvaros tiek īstenotas pieredzes apmaiņas vizītes, ekspertu mācības un dalība projektos. Stratēģijas periodā tiks turpināta aktīva sadarbība ar Lietuvas un Igaunijas tiesu ekspertīžu iestādēm.

- piedaloties CEPOL piedāvātajos pasākumos – pieredzes apmaiņas programmās,ursos, e-semināros;

Biroja tiesu eksperti kopš 2016.gada aktīvi piedalās CEPOL organizētajā aktivitātēs. Tostarp, apmaiņas programmas ietvaros ir izmantota iespēja dalīties ar pieredzi un zināšanās ar kolēģiem no Polijas, Vācijas, Slovākijas, Kipras, Norvēģijas, Ungārijas un Čehijas tiesu ekspertīžu laboratorijām.

- piedaloties citu finanšu instrumentu finansētos pasākumos un projektos - Baltijas-Ziemeļvalstu mobilitātes programma, programma “Justīcija attīstībai”, Apvārsnis 2020, Iekšējās drošības fonds, EEZ un Norvēģijas granta programma u.c.
- piedaloties Valsts administrācijas skolas, Valsts policijas koledžas un citās valsts pārvaldes vai privātā sektora piedāvātajās mācībās Biroja kompetences jomās.

Biroja tiesu ekspertu kompetence aptver 19 tiesu eksperta specialitātes. Katra no šīm specialitātēm prasa īpašu kompetenci un zināšanas. Stratēģijas periodā birojs nodrošinās ekspertu kompetences celšanu visās Biroja tiesu ekspertu specialitātēs - augsnes izpēte, ceļu satiksmes negadījumu izpēte, augu valsts objektu izpēte, daktiloskopiskā identifikācija, papillārlīniju pēdu vizualizēšana, dokumentu tehniskā izpēte, dokumentu materiālu izpēte, metālu un sakausējumu izpēte, naftas produktu un viegli uzliesmojošu vielu izpēte, krāsu un polimēru materiālu un pārklājumu izpēte, stikla, keramikas un to izstrādājumu izpēte, šāviena pēdu ķīmiskā izpēte, šķiedru materiālu un dzīvnieku matu izpēte, informācijas tehnoloģiju izpēte, rakstīta teksta lingvistiskā izpēte, reljefo identifikācijas zīmju izpēte, rokraksta un paraksta izpēte, homoskopisko pēdu izpēte, mehanoskopisko pēdu izpēte.

Lai īstenotu 2. prioritāti – “**modernas un attīstītas tiesu ekspertīzes iespējas**” stratēģijas periodā birojs izvirza šādus mērķus:

- 2.1. uzlabot esošās tiesu ekspertīžu izpētes iespējas un attīstīt jaunus izpētes virzienus** atbilstoši zinātniski praktiskajiem pētījumiem, tehnoloģiju iespējām un izmaiņām ekspertīžu noteicēju vajadzībās, tostarp
- pārskatot un pilnveidojot esošās izpētes metodes;

Atbilstoši Tiesu ekspertu likumā noteiktajam tiesu ekspertīzi veic, izmantojot noteiktā kārtībā reģistrētas metodes. Patlaban Tiesu ekspertu metožu reģistrā Birojam ir reģistrētas 92 metodes. Stratēģijas periodā tiks turpināts darbs pie biežāk izmantoto metožu pārskatīšanas un uzlabošanas.

- attīstot jaunas tiesu ekspertīžu izpētes iespējas;
- veicot zinātniski praktiskos pētījumus biroja ekspertīžu jomās, t.i., pētījumus par izpētes objektu īpašībām, metožu validācijas, hipotēžu

pārbaudes u.c., tostarp piedaloties starptautiskos pētījumos un sadarbojoties ar mācību iestādēm.

Zinātniski praktiskie pētījumi ļauj pilnveidot esošās un izstrādāt jaunas ekspertīžu metodes. Stratēģijas periodā primāri tiks atbalstīti pētījumi, kas saistīti ar esošo metožu pilnveidošanu, ekspertīžu kvalitātes uzlabošanu un procesu optimizāciju, jaunu pētījumu virzienu un metožu attīstīšanu, kā arī ar dalību ENFSI un starptautisko finanšu instrumentu līdzfinansētos projektos.

2.2. paplašināt digitālo tehnoloģiju pielietojumu tiesu ekspertu darbā un iestādes procesu pārvaldībā, tostarp

- izmantojot videokonferences ekspertu nopratināšanā un paplašinot pierādījumu demonstrēšanas iespējas (t.i., izmantojot attēlus, video, datormodelēšanu);

Birojs videokonferences tiesu ekspertu nopratināšanā izmanto kopš 2012.gada. Tas ļauj ietaupīt ne tikai finanšu resursus (ceļa izdevumi, komandējuma nauda, viesnīca), bet arī tiesu eksperta darbalaiku, kā arī nodrošina labāku tiesu eksperta pieejamību. Tāpat nav mazsvarīgi, ka videokonferenču aprīkojums paplašina tiesu eksperta iespējas pierādījumu audiovizuālajai demonstrēšanai.

- nodrošinot efektīva un droša attālinātā darba iespējas situācijās, kad fiziskas klātbūtnes iespēja birojā ir ierobežota, tajā skaitā – dalību sapulcēs, iekšējās un ārējās mācībās, kā arī drošu piekļuvi biroja informācijas sistēmām;
- digitalizējot atsevišķus publisko pakalpojumu pieprasīšanas un piegādes posmus, kur tas tehniski un juridiski iespējams (iespēja iesniegt ekspertīžu iesnieguma veidlapu elektroniskā formā, izmantojot e-adresi, iespēja saņemt elektroniski parakstītu eksperta atzinumu u.c.);
- uzlabojot biroja informācijas sistēmas, lai nodrošinātu informācijas drošību un atvieglotu darbam nepieciešamo procesu veikšanu;
- nodrošinot tiesu ekspertīžu informācijas iekļaušanu e-lietas portālā, sadarbībā ar TA piedaloties tiesu eksperta darbavietas funkcionalitātes izstrādē, testēšanā un ieviešanā.

E - lieta ir viena no digitālās transformācijas iniciatīvām, kura vairākos posmos paredz pāreju uz elektronisku izmeklēšanas un tiesvedības procesu, vispirms, pirmajā e - lietas ieviešanas posmā, izveidojot vienotu elektronisku tiesvedības procesu un nodrošinot informācijas apmaiņu starp tiesām, prokuratūru, procesa dalībniekiem un citām ar tiesvedību saistītu iestāžu informācijas sistēmām⁴.

Lai īstenotu 3. prioritāti – “**tiesu ekspertīzes jautājumos kompetenti un informēti tiesībsargājošo iestāžu un tiesu darbinieki**” stratēģijas periodā birojs izvērza šādus mērķus:

⁴ <https://www.tm.gov.lv/lv/jaunums/j-bordans-tiesu-sistema-virzas-uz-darbu-digitala-vide>

3.1. informēt tiesībsargājošo iestāžu un tiesu darbiniekus par biroja piedāvātajiem tiesu ekspertīžu pakalpojumiem, tiesu ekspertīzes iespējām un pareizu rīcību ar izpētāmajiem objektiem

- organizējot konferences, mācību seminārus un informatīvos pasākumus ekspertīžu noteicējiem,

Stratēģijas periodā tiks organizētas kā klātienēs, tā arī attālinātās mācības ekspertīžu noteicējiem atbilstoši tēmām, kas kā nozīmīgākās identificētas biroja klientu aptaujā. Klienti tiks informēti par jaunākajām biroja ekspertīžu iespējām.

- aktualizējot vai izstrādājot metodiskos materiālus par pareizu izpētāmo objektu izņemšanu;

Biroja mājaslapas sadaļā www.vteb.gov.lv/ieteikumi pieejami ieteikumi ekspertīžu noteicējiem par ekspertīzes materiālu sagatavošanu.

- pilnveidot biroja mājaslapā un virtuālā asistenta informācijas datubāzē pieejamo informāciju, kā arī uzturot aktuālu informāciju biroja sociālo tīklu kontos;

Biroja mājaslapā internetā www.vteb.gov.lv pieejama aktuālākā informācija par Biroja pakalpojumiem un ekspertīžu termiņiem. Biroja mājaslapā pieejams virtuālais asistents, kas prot sniegt atbildes uz vienkāršākajiem jautājumiem. Tāpat, birojā ir aktīvs konts sociālajos tīklos Facebook un LinkedIn, kur tiek ievietota informācija par jaunākajām norisēm.

3.2. izzināt ekspertīžu noteicēju viedokli par biroja pakalpojumu kvalitāti, uzlabošanas iespējām, kā arī nepieciešamību pēc jaunām ekspertīzes iespējām. Pamatojoties uz iegūto informāciju, pilnveidot biroja pakalpojumus un attīstīt jaunas ekspertīžu iespējas.

Biroja mājaslapā klientiem ir pieejama aptaujas veidlapa www.vteb.gov.lv/lv/klientu-aptauja-vteb, kuru ir iespējams aizpildīt tiešsaistē.

3.3. sadarboties ar mācību iestādēm jauno speciālistu – policijas darbinieku, izmeklētāju, prokuroru, tiesnešu, juristu u.c. sagatavošanā un kompetences celšanā.

Birojam ir izveidojusies veiksmīga sadarbība ar mācību iestādēm, kas nodrošina tiesībsargājošās jomas speciālistu sagatavošanu un kompetences celšanu. Stratēģijas periodā birojs turpinās sadarbību ar mācību iestādēm, iepazīstinot jaunus speciālistus ar tiesu ekspertu darbu, ekspertīzes iespējām un ekspertīzē izmantotajām tehnoloģijām, kā arī nodrošinot jau pieredzējušo speciālistu zināšanu papildināšanu tiesu ekspertīzes jautājumos.

Sasniedzamie rezultāti un to rādītāji

Biroja prioritāšu, mērķu un tiem atbilstošos rezultātu apkopojums redzams zemāk esošajā tabulā. Biroja galvenie snieguma rādītāji apvilkti ar sarkanu. Lai nodrošinātu nepārtrauktību starp stratēģijas plānošanas periodiem, tabulā informatīvos nolūkos iekļauti arī 2021.gada rādītāji.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
1.prioritāte - Kvalitatīvs tiesu ekspertīzes pakalpojums						
1.1.mērķis	<i>Nodrošināt tiesu ekspertīzes pakalpojumu atbilstoši pieprasījumam</i>					
1.1.1.rezultāts	Veiktas tiesu ekspertīzes (skaits)					
rādītājs	2000	1700	1700	1700	1700	1700
1.1.2.rezultāts	Vidējais tiesu ekspertīžu izpildes ilgums (dienās)					
rādītājs	34	30	30	30	30	30
1.1.3.rezultāts	Nodrošināta elektropadeves nepārtrauktība (ģeneratoru sistēmu skaits)					
rādītājs	1	-	-	-	-	-
1.1.4.rezultāts	Nodrošinātas modernas laboratorijas (ēka)					
rādītājs	-	-	1	-	-	-
1.1.5.rezultāts	Uzlabota ekspertīžu uzskaitē (ieviesta izpētes objektu uzskaitē)					
rādītājs	-	1	-	-	-	-
1.2.mērķis	<i>Nodrošināt augstu tiesu ekspertīzes pakalpojuma kvalitāti</i>					
1.2.1.rezultāts	Atbilstoši ISO 17025 standartam akreditēto tiesu ekspertīzes metožu īpatsvars no kopējā metožu skaita (%)					
rādītājs	67	67	67	67	67	67
1.2.2.rezultāts	Atbilstoši ISO 17025 standartam akreditēto tiesu eksperta specialitāšu īpatsvars no kopējā specialitāšu skaita (%)					
rādītājs	84	84	84	84	84	84
1.2.3.rezultāts	Dalība starptautiskos testos (prasmes pārbaudēs) (skaits)					
rādītājs	17	17	17	17	17	17
1.3.mērķis	<i>Nodrošināt tiesu ekspertu pieejamību visās biroja tiesu ekspertu specialitātēs</i>					
1.3.1.rezultāts	Eksperti, kas pabeiguši apmācību specialitātē					
Rādītājs	-	1	7	2	2	2
1.4.mērķis	<i>Nodrošināt tiesu ekspertu kompetences celšanu</i>					
1.4.1.rezultāts	Dalība ENFSI tiesu ekspertu darba grupās (darba grupu skaits)					
rādītājs	11	11	11	11	11	11
1.4.2.rezultāts	Dalība (t.sk. attālināti) starptautiskos projektos un kompetences celšanas pasākumos(% no ekspertu skaita)					
rādītājs	90%	90%	90%	90%	90%	90%
2.prioritāte – Modernas un attīstītas tiesu ekspertīzes iespējas						
2.1.mērķis	<i>Uzlabot esošās tiesu ekspertīžu izpētes iespējas un attīstīt jaunus izpētes virzienus</i>					
2.1.1.rezultāts	Ieviesti jauni izpētes virzieni					
rādītājs	-	3	1	-	1	-
2.1.2.rezultāts	Attīstīta izpētes kapacitāte (virzienu skaits)					
rādītājs	-	1	2	-	-	-

2.2.mērķis	<i>Paplašināt digitālo tehnoloģiju pielietojumu tiesu ekspertu darbā un iestādes procesu pārvaldībā</i>					
2.2.1.rezultāts	Uzlabota biroja iepirkumu un pieteikumu sistēma					
rādītājs	-	1	-	-	-	-
2.2.2.rezultāts	Pilnībā nodrošināta eksperta atzinuma elektroniskas parakstīšanas iespēja (%)					
rādītājs	-	-	100%	-	-	-
2.2.4.rezultāts	Ekspertīžu informācijas integrācija e-lietā					
rādītājs	-	-	1	1	-	-
3.prioritāte – Tiesībsargājošo iestāžu un tiesu darbinieku kompetences celšana tiesu ekspertīzes jautājumos						
3.1.mērķis	<i>Informēt tiesībsargājošo iestāžu un tiesu darbiniekus par biroja piedāvātajiem tiesu ekspertīžu pakalpojumiem, tiesu ekspertīzes iespējām un pareizu rīcību ar izpētāmajiem objektiem</i>					
3.1.1.rezultāts	Mācību semināri ekspertīžu noteicējiem (klātienē un attālināti)					
rādītājs	7	7	7	7	7	7
3.1.2.rezultāts	Informācijas un komunikācijas kampaņas par jaunajām ekspertīžu iespējām (semināri, relīzes, drukāti un elektroniskie informatīvie materiāli u.c.)					
rādītājs	3	4	4	3	1	1
3.2.mērķis	<i>Regulāri izziņāt ekspertīžu noteicēju viedokli par biroja pakalpojumu kvalitāti, uzlabošanas iespējām, kā arī nepieciešamību pēc jaunām ekspertīzes iespējām</i>					
3.2.1.rezultāts	Klientu apmierinātība ar biroja pakalpojumiem					
rādītājs	90%	90%	90%	90%	90%	90%
3.3.mērķis	<i>Sadarboties ar mācību iestādēm speciālistu – policijas darbinieku, izmeklētāju, prokuroru, tiesnešu, juristu u.c. sagatavošanā, kompetences celšanā un pieredzes apmaiņā</i>					
3.3.1.rezultāts	Mācību vizītes, informatīvie un pieredzes apmaiņas pasākumi					
rādītājs	-	4	4	4	4	4

Pieejamie resursi

Cilvēkresursi

Birojam uzticēto uzdevumu īstenošanu pārskata periodā vistiešāk ir atkarīga no pieejamajiem cilvēkresursiem – iespējām nodrošināt pietiekamu tiesu ekspertu skaitu katrā no biroja kompetencē esošajām tiesu ekspertu specialitātēm. Tā kā Latvijā nav mācību iestādes, kas sagatavo tiesu ekspertus, tā tiek veikta birojā saskaņā ar Tiesu ekspertu likumā noteiktajā kārtībā apstiprinātajām mācību programmām. Tiesu eksperta pašreizējais atalgojums neatbilst amatam izvirzītajām prasībām, atbildībai un pienākumiem. Bez papildu finansējuma atalgojumam, stratēģijas periodā sagaidāmas grūtības jaunu darbinieku piesaistē, atsevišķās ekspertu specialitātēs tā kļūs neiespējama.

Tiesu ekspertu kompetences celšanā nozīmīgu ieguldījumu sniedz ekspertu dalība ENFSI darba grupās un to vadības komitejās, ENFSI prasmes pārbaudēs un kopējos projektos labas prakses vadlīniju izstrādei un datubāzu veidošanā. Būtiskas ir CEPOL dotās iespējas piedalīties pieredzes apmaiņas programmās, klātienē un tiešsaistesursos, kā arī e-semināros.

Tehniskie resursi

Birojs ir būtiski uzlabojis ekspertīžu tehnisko nodrošinājumu, pateicoties Eiropas Savienības *Hercule III* programmas un Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonda atbalstam. Esošais tehnoloģiskais nodrošinājums ļauj ne tikai sekmīgi pildīt uzticētās funkcijas, bet arī nodrošināt ekspertīžu attīstību. Ierobežojošais faktors šeit gan ir cilvēkresursu pieejamība – nepiesaistot jaunus speciālistus, jauna un moderna tehnoloģiskā aprīkojuma apgūšana un ieviešana ekspertīžu darbā būs visai problemātiska.

Organizatoriskie resursi

Birojam patlaban ir pietiekami administratīvie resursi sekmīgai iestādes pārvaldības nodrošināšanai. Tomēr nepietiekošā atalgojuma dēļ stratēģijas periodā ir jārēķinās ar grūtībām piesaistīt administratīvos darbiniekus, kas var atstāt negatīvu ietekmi uz iestādes pārvaldību.

Darbības spēju un risku analīze

Būtiskākie faktori, kas ietekmē birojam uzticēto funkciju un stratēģijā izvirzīto uzdevumu izpildi, ir:

- *administratīvā kapacitāte*; ņemot vērā tiesu ekspertīzes jomas dinamisko attīstību, ievērojama nozīme ir biroja spējai reaģēt uz apstākļiem, kas var ietekmēt nozares attīstību – noziedzības tendences, ekspertīžu noteicēju vajadzības vai nepieciešamība attīstīt jaunus izpētes virzienus un metodes. Tā kā jaunu izpētes virzienu attīstīšana un metožu ieviešana ir laikietilpīga un prasa ievērojamus ieguldījumus, nozīmīga ir biroja spēja precīzi plānot cilvēkresursu un tehnoloģiskās vajadzības, priekšroku dodot tehnoloģijām ar maksimāli augstu un diversificētu funkcionalitāti, kā arī veicinot ekspertu prasmju un zināšanu daudzpusību, piemēram, stimulējot ekspertus apgūt jaunas tiesu ekspertīžu specialitātes.
- *ekspertīžu kapacitāte*; biroja ekspertīžu kapacitāte atkarīga no pieejamā ekspertu skaita attiecīgajā jomā, ekspertu noslodzes, pieejamajiem tehnoloģiskajiem un materiālu resursiem un plānošanas efektivitātes.
- *kvalitātes vadības kapacitāte*; biroja kvalitātes vadības politika tiek īstenota ar kvalitātes vadības sistēmu, kas ieviesta atbilstoši standarta LVS EN ISO/IEC 17025:2017 "Testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju kompetences vispārīgās prasības" prasībām. Tā kā kvalitātes sistēmas uzturēšana un pilnveidošana ir saistīta ar administratīvajiem un finanšu resursiem, biroja spēja nodrošināt turpmāku akreditācijas sfēras uzturēšanu un paplašināšanu ir pamatā saistīta ar finanšu un administratīvo resursu pieejamību.
- *profesionālā kapacitāte*; biroja profesionālā kapacitāte saistīta ar ekspertu spējām praksē precīzi un juridiski korekti piemērot tiesu ekspertīžu metodes, sniegt objektīvu eksperta atzinumu, kā arī pārliecinoši pamatot savus secinājumus tiesā. Būtiskākie faktori, kas ietekmē profesionālo kapacitāti, ir ekspertu izglītība, saņemtā apmācība tiesu eksperta sertifikāta iegūšanai, kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumu pieejamība – dalība specializētos tiesu

ekspertu mācībuursos, semināros, konferencēs, kā arī līdzdalība starptautiskās tiesu ekspertu darba grupās un citos tiesu ekspertu forumos.

- *zinātniski praktisko pētījumu kapacitāte*; zinātniski praktisko pētījumu kapacitāte saistīta ar tiesu ekspertu spēju ne tikai korekti praksē piemērot tiesu ekspertīžu metodes, bet arī pašiem veikt vai piedalīties pētījumos biroja ekspertīžu jomās. Šādi pētījumi ir nozīmīgi, lai pilnveidotu esošās ekspertīžu metodes, nodrošinot augstāku precizitāti, rezultātu ticamību, ātrāku izpēti, kā arī liktu pamatus jauniem izpētes virzieniem un metodēm. Būtiskākie faktori, kas var ietekmēt biroja pētījumu kapacitāti, ir atbilstoši kvalificētu darbinieku pieejamība, laika resurss un pieejamais tehnoloģiskais nodrošinājums.
- *starptautiskās sadarbības kapacitāte*; starptautiskā sadarbība ar ārvalstu tiesu ekspertīžu iestādēm, dalība ENFSI un tās ekspertu darba grupās ir būtiska, lai nodrošinātu tiesu ekspertu kvalifikāciju, informācijas apmaiņu tiesu ekspertīzes jautājumos, līdzdalību starptautiskos projektos, kā arī saņemtu atbalstu no citu valstu tiesu ekspertīžu iestādēm jautājumu risināšanā, kur birojam pietrūkst savas kapacitātes vai tehnoloģiju. Birojam nozīmīga ir iespēja piedalīties starptautiskos tiesu ekspertu semināros un konferencēs, savukārt biroja kvalitātes sistēmas pilnvērtīgai funkcionēšanai ir nepieciešams nodrošināt biroja ekspertu dalību starptautiskos testos (prasmes pārbaudēs). Šādas prasmes pārbaudes uzskatāmā veidā ļauj pārlicināties par biroja tiesu ekspertu spējam sniegt pamatotus un starptautiski atzītus izpētes rezultātus. Būtiskākie faktori, kas var ietekmēt biroja starptautiskās sadarbības kapacitāti, ir tiesu ekspertu kvalifikācija un svešvalodu zināšanas, komunikācijas prasmes, kā arī finansējums.
- *tehnoloģiskās attīstības kapacitāte*; biroja tehnoloģiskās attīstības kapacitāte saistīta ar iespējām nomainīt fiziski vai morāli novecojušo aprīkojumu ar jaunu, kā arī iegādāties modernas tehnoloģijas tiesu ekspertīzes iespēju paplašināšanai un uzlabošanai. Tehnoloģiju pilnvērtīga izmantošana tiesu ekspertīzē ir nesaraujami saistīta ar biroja zinātniski praktisko pētījumu kapacitāti - spējam pilnveidot esošās izpētes metodes, likt pamatus jauniem izpētes virzieniem, kā arī iespējām starptautiskās sadarbības ceļā izvērtēt nepieciešamo iekārtu iegādi, pirms iegādes pārbaudīt to iespējas citu tiesu ekspertīžu iestāžu laboratorijās. Viens no būtiskākajiem elementiem šeit ir finansējuma pieejamība.
- *energoresursu un ekspertīzes materiālu izmaksas*; turpinoties straujam energoresursu un ekspertīzes materiālu cenu pieaugumam, birojam būs nepieciešami papildus finanšu resursi, lai nodrošinātu pakalpojumus esošajā apjomā.